دورنما

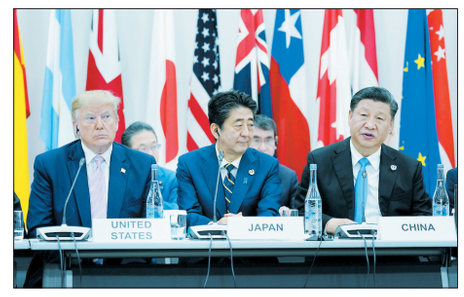

نمایش توافق جی ۲۰ در اوج شکاف

ظاهراً نشست کلوب موسوم به گروه ۲۰ شامل ۲۰ اقتصاد عمده جهان که برای ایجاد ثبات مالی ایجاد شده، در حال تبدیل شدن به محلی برای گرفتن عکس یادگاری رهبران است. از دونالد ترامپ رئیس‌جمهور امریکا گرفته تا ولادیمیر پوتین و شی جینگ پن، همتایان روس و چینی او و از محمد بن سلمان ولیعهد جوان عربستان گرفته تا رجب طیب اردوغان رئیس‌جمهور ترکیه، همه در ملاقات‌های رسمی گروه ۲۰ و پشت لنز دوربین‌ها از توافق و کاهش اختلاف‌نظرها صحبت می‌کنند، ولی پای اقدام که می‌رسد، هر کدام از رهبران کلوب، راه خود را می‌روند.

آنجلا مرکل صدراعظم آلمان دیروز از توافق رؤسا و رهبران ۲۰ اقتصاد بزرگ و نوظهور جهان در نشست اوساکای ژاپن بر سر بیانیه پایانی خبر داد. به گفته مرکل، مانند نشست قبلی «جی ۲۰» در بوئنوس آیرس آرژانتین، ۱۹ نماینده از ۲۰ نماینده حاضر در نشست اوساکای ژاپن (به جز امریکا) در بیانیه پایانی وفاداری خود به پیمان اقلیمی پاریس را اعلام کرده‌اند. گزارشگر کانال اول تلویزیون آلمان گفته است که هنگامی که سیاستمداران مختلف در سالن این اجلاس با هم بودند بسیار صحبت کردند،اما واقعیت این است که انتظار ثمربخشی را باید تنها از گفت‌وگوهایی داشت که معمولاً میان آنها صورت می‌گیرد.

یک محور مهم در نشست جی ۲۰، مذاکرات ترامپ با همتای چینی خود بر سر اختلافات تجاری بود، جایی که دونالد ترامپ اعلام کرد که مذاکرات‌شان با چین مثبت و فراتر از انتظار بود و تأکید کرد که کشورش مانع فروش هواوی در امریکا نخواهد شد. بیشتر منابع گفته‌اند که دونالد ترامپ و شی جین پینگ در اوساکای ژاپن با شروع مجدد مذاکرات تجاری پس از یک ماه و اندی وقفه موافقت کردند با این حال، ظاهراً این تنها یک روی داستان بود،زیرا از یک طرف همزمان با مذاکرات رئیس جمهور چین با ترامپ، سرگئی استروچاک معاون وزارت مالی از توافق پکن و مسکو برای محدودتر کردن استفاده از دلار در مبادلات دوجانبه خبر داد و از طرف دیگر، ولادیمیر پوتین رئیس‌جمهور روسیه در دیدارهای خود با سران کشورهای عضو بریکس در حاشیه برگزاری نشست گروه ۲۰ در ژاپن، خواستار استفاده بیشتر این کشورها از ارزهای ملی به جای دلار شد. دونالد ترامپ همچنین در حاشیه نشست گروه ۲۰ با ولادیمیر پوتین همتای روس خود ملاقات کرد. او این ملاقات خود را افتخار بزرگی خواند؛ روابط بسیار خوب با پوتین را ستود و گفت: «ما روابط بسیار خوبی داریم.»این دیدار حدوداً سه ساعت به طول انجامید و پوتین هم ترامپ را به مسکو دعوت کرد ولی شوخی ترامپ با پوتین که خطاب به او گفت: «لطفاً در انتخابات مداخله نکن!» نشان داد چالش‌های روابط دو طرف فراتر از مناسبات دوجانبه این دو است. دویچه وله همچنین با اشاره به اختلافات آنجلا مرکل وترامپ در این نشست نوشت: «در حالی دونالد ترامپ به طور مبالغه‌آمیز از آنجلا مرکل استقبال کرد و او را زنی بی‌نظیر خواند که صدر اعظم آلمان در ابتدا او را حتی نگاه هم نکرد.»یک موضوع جدی دیگر، اختلافات امریکا با ترکیه بر سر فروش اس ۴۰۰های روس است. دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور امریکا در نشست گروه ۲۰ در اوساکا تأکید کرد: امریکا در موضع پیچیده و سختی به خاطر این موضوع و اعمال تحریم‌ها مورد بحث قرار گرفته‌است. این در حالی است که رئیس‌جمهوری ترکیه تأکید کرد: هیچ عقب‌نشینی درباره توافق تحویل گرفتن سامانه‌های دفاع موشکی اس ۴۰۰ روسی نداریم. اختلافات لندن مسکو از دیگر موارد قابل‌توجه در نشست جی ۲۰ بود. ترزا می، نخست وزیر انگلیس در حالی از ولادیمیر پوتین خواست دست از اقدامات بی‌ثبات‌سازی که انگلیس و هم‌پیمانانش را تهدید می‌کند، بردارد که پوتین گفت در روابط مسکو با لندن از قاعده آینه استفاده خواهد کرد.

واکنش

جهاد اسلامی: بحرین نقش موش آزمایشگاهی را در سیاست ایفا می‌کند

عضو جنبش جهاد اسلامی فلسطین با محکوم کردن اظهارات وزیر خارجه بحرین درباره عادی‌سازی روابط با رژیم‌صهیونیستی گفت: رژیم بحرین در حال ایفای نقش موش آزمایشگاهی در عرصه سیاست است.

گروه‌های فلسطینی روز جمعه به اظهارات خالد آل‌خلیفه، وزیر امور خارجه بحرین درباره اعتراف به موجودیت رژیم‌صهیونیستی به شدت واکنش نشان دادند. به گزارش شبکه المیادین، خالد البطش عضو دفتر سیاسی جنبش جهاد اسلامی فلسطین با محکوم کردن سخنان وزیر خارجه بحرین گفت: «بحرین نظامی است، به جای آنکه در کنار ملت فلسطین بایستد و پایداری آن را تقویت و از مقاومتش حمایت کند، شاهد آن هستیم که مشروعیت اشغالگری را به‌رسمیت شناخته و این واقعیت را فراموش کرده که اسرائیل «مادر مشکلات» منطقه است.» وی افزود: «اسرائیل هدف قراردادن تمامی کشورهای منطقه از جمله بحرین را متوقف نخواهد کرد و منامه یکی از قربانیان اشغالگران خواهد بود.» البطش تأکید کرد: «وزیر خارجه بحرین فرد بی‌مسئولیتی بوده و قطعاً ملت بحرین از این اظهارات بیزار و عادی‌سازی روابط با اشغالگر را رد می‌کند.» عضو دفتر سیاسی جنبش جهاد اسلامی فلسطین اضافه کرد: «به نظر می‌رسد که نظام بحرین از خود اختیاری نداشته و از سوی کشورهای دیگر اداره می‌شود و نقش موش آزمایشگاهی را در عرصه سیاست ایفا می‌کند و دیگر کشورهای عربی روند سیاسی را از جمله موضوع فلسطین را از طریق این کشور و تحت نظر مستقیم امریکا به پیش می‌برند.» وزیر خارجه بحرین اخیراً در گفت‌وگو با روزنامه تایمز اسرائیل گفته بود که «اسرائیل ایجاد شده برای اینکه بماند و این حق را دارد که در داخل مرزهای امن زندگی کند و ما به دنبال صلح با آن هستیم.» خالد بن احمد همچنین مدعی شده بود که «اسرائیل بخشی از میراث تاریخی این منطقه است و مردم یهود بین ما جایگاه دارند.» خالد بن احمد در مورد معامله قرن امریکا در مورد فلسطین نیز مدعی شد که «معامله دو طرفه است و ما چیزی در مورد آنچه معامله قرن نامیده می‌شود، نشنیده‌ایم.» وزیر خارجه بحرین با بیان اینکه باید بین عرب‌ها و رژیم تل‌آویو گفت‌وگو جریان پیدا کند، «ایران را تهدید اصلی برای منطقه و ثبات آن خواند.» رژیم‌های عربی منطقه در تبعیت از سیاست‌های عربستان سعودی، در سال‌های اخیر سیاست عادی‌سازی روابط با رژیم‌صهیونیستی را در پیش گرفته‌اند و از علنی کردن این روابط ابایی ندارند. حتی مقامات ارشد سعودی بارها به‌تل آویو رفته و با مقامات اسرائیلی دیدار و گفت‌وگو کرده‌اند. این سیاست در نشست هفته پیش در بحرین، به وضوح قابل مشاهده بود و حتی مقامات عربی دیدارهای دوجانبه با مقامات صهیونیستی داشته‌اند. اعراب در نزدیکی به اسرائیل تا جایی پیش رفتند که بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی بارها مدعی شده است که اعراب دیگر اسرائیل را دشمن خود نمی‌دانند و دشمن درجه یک آنها، ایران است.

آفتابه لگن اینستکس

گزارش یک

اتحادیه اروپا روز پنج‌شنبه همزمان با نشست کمیسیون مشترک ایران و ۱+۴ در وین، اعلام کرد: «ابزار حمایت تجارت و تبادل» موسوم به اینستکس عملیاتی شده است؛ ابزاری که اروپاییان می‌گویند قرار است جبران‌کننده مبادلات مالی تعهدشده اروپا در برجام باشد، ولی نه تنها ایران بلکه ناظران نیز در این‌باره تردیدهای جدی دارند.

به گزارش «جوان» «هلگا اشمید» معاون فدریکا موگرینی کمیسیونر سیاست خارجی اتحادیه اروپا روز پنج‌شنبه در پیامی توئیتری، از یک‌سو از «مذاکرات سازنده» کمیسیون مشترک ایران و ۱+۴ در وین و جمع‌بندی طرف‌های شرکت کننده برای «اجرای کامل و مؤثر برجام» خبر داد و از طرف دیگر، عملیاتی‌شدن اینستکس را اعلام کرد: «اینستکس هم‌اکنون عملیاتی شده و اولین تراکنش‌ها در حال انجام است و اعضای بیشتری از کشورهای اتحادیه اروپا به آن خواهند پیوست.» علاوه بر فرانسه، آلمان و انگلیس که این ساز و کار مالی را برای نجات برجام به راه انداخته‌اند، هفت کشور اتریش، بلژیک، فنلاند، هلند، اسلونی، اسپانیا و سوئد هم با انتشار بیانیه‌ای، ضمن تأکید بر لزوم حفظ توافق هسته‌ای ایران ۲۰۱۵، به عنوان «ابزار کلیدی برای رژیم کنترل تسلیحات» و «حفظ ثبات در منطقه»، گفته‌اند با سه کشور اروپایی در زمینه اینستکس همکاری خواهند کرد. آنها گفته‌اند: «این برای جمهوری اسلامی ایران مهم است که به همه تعهدات و بندهای موجود در توافق هسته‌ای پایبند باشند.» وزارت امور خارجه چین نیز راه‌اندازی اینستکس از طرف اتحادیه اروپا را تأیید کرده و روس‌ها عملیاتی شدن اینستکس را «شروع یک راه» خوانده‌اند و ابراز امیدواری کرده‌اند تعداد کشورهایی که در این قالب با ایران همکاری می‌کنند، به‌زودی افزایش یابد. سرگئی ریابکوف معاون وزیر خارجه روسیه که در نشست کمیسیون مشترک برجام شرکت کرده، تلویحاً از ابراز تمایل روسیه برای مشارکت در اینستکس خبر داده و گفته است: «مهم است در کنار کشورهای پایه‌گذار این مکانیسم و همچنین برخی کشورهای اتحادیه اروپا که امکان آن را دارند و اکنون هفت کشور هستند امکان بهره‌گیری از این مکانیسم برای دیگر کشورها هم فراهم آید که به آنها کشورهای ثالث می‌گویم.»

■ عراقچی: در تهران تصمیم می‌گیریم

عباس عراقچی، معاون وزیر خارجه ایران که برای شرکت در نشست کمیسیون مشترک برجام به وین رفته، مجموع جلسه سه ساعته این کمیسیون را «مثبت و سازنده» خوانده و آن را در مقایسه با جلسات قبلی این کمیسیون «یک گام به جلو» تعبیر کرده، ولی گفته که نتیجه مذاکرات «هنوز تا خواسته‌های جمهوری اسلامی فاصله قابل توجهی وجود دارد و با دستاوردهای ملموسی که جمهوری اسلامی ایران انتظار دارد، هنوز فاصله داریم.» عراقچی هم عملیاتی‌شدن اینستکس را تأیید کرده و گفته که «دو- سه تا کیس (مورد) کاری هم الان در حال انجام شدن است» که به گفته او به زودی ظرف روزهای آینده تبادل مالی از طریق اینستکس انجام خواهد شد. عراقچی با این حال از تأیید یا رد اینکه آیا عملیاتی شدن اینستکس تأثیر بر گام دوم کاهش تعهدات برجامی ایران خواهد داشت یا نه، خودداری کرده و گفته است: «قدم‌های رو به جلویی را که در کمیسیون برداشته شد، بررسی کامل خواهیم کرد و من اینها را به تهران منتقل خواهم کرد و هرگونه تصمیم‌گیری با تهران خواهد بود.» عراقچی گفته که «فکر می‌کند قدم‌های مثبتی که برداشته شده، ارزش بررسی کردن را دارد» و به همین خاطر، گام برداشته شده اروپاییان را برای بررسی بیشتر «به تهران منتقل» خواهد کرد. با این حال، خود عراقچی هم با ابراز تردید در این باره، برآورده شدن انتظارات ایران را منوط به خرید نفت از ایران کرده و گفته است: «بدون اینکه خرید نفت از ایران صورت بگیرد یا اعتبارات خاصی برای اینستکس در نظر گرفته شود، اینستکس نمی‌تواند به صورت کامل انتظارات ما را برآورده کند. انتظار داریم کشورهای اروپایی به صورت جدی بحث فروش نفت ایران را هم مدنظر داشته باشند.»

■ ژست اروپایی حفظ برجام

اینکه عملیاتی شدن اینستکس بتواند تصمیم ایران برای برداشتن گام دوم کاهش تعهدات ایران در برجام را معلق کرده یا به تعویق بیندازد مشخص نیست، ولی نه تنها اکثر کارشناسان بلکه مقام‌های اروپایی نیز تأیید می‌کنند که کارکرد «ابزار حمایت از تجارت و تبادل» معروف به اینستکس در مرحله کنونی به شدت محدود خواهد بود. «سرگئی ریابکوف»، معاون وزیر خارجه روسیه روز جمعه بعد از پایان نشست کمیسیون مشترک برجام از سایر طرف‌های توافق هسته‌ای با ایران خواست در برابر تحریم‌های یک‌جانبه امریکا علیه ایران ایستادگی کنند و «در برابر تحریم‌های امریکا علیه ایران دیوار محافظتی ایجاد کنند.» این موضع ریابکف تلویحاً بیان‌کننده این است که از نظر کرملین اینستکس دست‌کم در مرحله کنونی قادر به ایجاد یک دیوار محافظی برای ایران در برابر تحریم‌های امریکا نخواهد بود. اکثر ناظران تأیید می‌کنند که کشورهای اروپایی بعد از حدود یک‌سال تأخیر در عملیاتی کردن اینستکس، آن را نه با هدف دور زدن تحریم‌های امریکا، چیزی که در حال حاضر تهران بیش از هر چیز دیگری به آن نیازمند است بلکه با هدف متقاعدکردن ایران به ترک نکردن برجام راه‌اندازی کرده‌اند. یک دیپلمات اروپایی در وین، به الشرق الاوسط گفته است: «آنها (ایرانی‌ها) درباره اینستکس بی‌صبر هستند، اما این پیچیده است. ما قادریم نشان دهیم که در حال پیشرفت هستیم، اما آنها می‌گویند که کافی نیست. خب این دیگر مشکل آنهاست، ما کارمان را به بهترین نحو انجام می‌دهیم.» او می‌گوید: «ما تکرار می‌کنیم به ایرانی‌ها که مسائل هسته‌ای قابل مذاکره مجدد نیستند. ما از آنها می‌خواهیم که در توافق باقی بمانند، اما ما شلوغ کاری از جانب آنها درباره خودمان را نمی‌پذیریم.» آسوشیتد پرس دیروز در گزارشی نوشت که کشورهای اروپایی ایجادکننده اینستکس می‌گویند که برای درگیر نشدن مستقیم با تحریم‌های امریکا، در مراحل اولیه اجرایی سازوکار مالی اینستکس بیشتر بر نیازهای اولیه جامعه مردمی ایران مانند دارو، دستگاه‌های پزشکی و محصولات کشاورزی متمرکز خواهند شد، موضوعی که کارشناسان نیز آن را تأیید می‌کنند. «کورنلیوس آدباهر» دستیار شورای روابط خارجی آلمان می‌گوید: «شرکت‌های اروپایی که از سیستم پرداخت اینستکس استفاده می‌کنند، شرکت‌های کوچک دارای روابط تجاری طولانی‌مدت با منطقه خاورمیانه که با امریکا هیچ رابطه تجاری و کاری ندارند، خواهند بود.» به گفته آدباهر، در مراحل اولیه شرکت‌های بزرگ اروپایی وارد این ساز و کار مالی برای تبادلات تجاری با ایران نخواهند شد. در حالی که پیش از این، «میشائیل کلور- برشتولد»، سفیر آلمان در تهران به صراحت گفته هدف ساز و کار اینستکس نقض و دورزدن تحریم‌های امریکا نیست، منابع امریکایی هم تأیید می‌کنند که این ساز و کار «چند میلیون دلاری و نه چند میلیارد دلاری» صرفاً یک ژست اروپایی برای نشان دادن حسن‌نیت به ایران است. نیویورک تایمز روز پنج‌شنبه در این باره نوشت: «امضاکنندگان اروپایی توافق هسته‌ای با ایران در تقلا برای تقویت ترتیبات تهاتر تجاری با تهران هستند... تلاشی که هدف آن ترغیب تهران به نشکستن محدودیت‌های غنی‌سازی ایجاد شده در برجام است.» به نوشته نیویورک تایمز «مقام‌های امریکایی تلاش‌های اروپاییان را به استهزا گرفته‌اند و آنها را اقداماتی غیرعملی و به شدت پیچیده می‌دانند که احتمالاً تجارت چندانی به بار نخواهد آورد.» نیویورک تایمز می‌نویسد: «بیشتر تحلیلگران می‌پذیرند که این (اینستکس) عوایدی را که ایران به دنبال آن است به بار نخواهد آورد، ولی اروپاییان آن را یک ژست مهم برای نشان دادن حسن نیت به توافق قلمداد و پاسخی به دولت ترامپ می‌دانند که به گفته آنها از قدرت مالی امریکا برای آسیب زدن به منافع و تجارت اروپا استفاده می‌کند.» منابع اروپایی حجم تجارتی را که از طریق اینستکس قرار است انجام شود، اعلام نکرده‌اند. ولی وال‌استریت ژورنال چند روز قبل، از تزریق چند میلیون دلاری اندک به این ساز و کار خبر داد، مبلغی که در مقایسه با مبادلات چند میلیارد دلاری که از آن انتظار دارد، «تقریباً هیچ» تلقی می‌شود.

نمای نزدیک

ایران قطعاً به کاهش تعهدات برجامی ادامه می‌دهد

یک منبع آگاه با توجه به نتایج کمیسیون مشترک برجام گفته که جمهوری اسلامی ایران قطعاً به اقدامات خود مبنی بر کاهش تعهدات برجامی‌اش ادامه خواهد داد. به گزارش فارس، به گفته این منبع آگاه، نتایج کمیسیون مشترک برجام که اخیراً در وین برگزار شد با خواسته‌های بحق ایران از برجام فاصله زیادی داشته و نتوانسته است مطالبات ما را برآورده سازد. این مقام آگاه می‌گوید که تصمیم قطعی جمهوری اسلامی ایران این است که اقدامات خود در کاهش تعهدات برجامی‌اش را ادامه دهد و در این مسیر در اولین اقدام به زودی از سقف ذخایر ۳۰۰ کیلو اورانیوم غنی شده عبور خواهد کرد. او می‌گوید در صورت تحقق خواسته‌های برجامی ایران در حوزه بانکی و نفتی از سوی اروپا، کشورمان این آمادگی را دارد تا نسبت به اقدامات کاهشی خود در چارچوب مواد ۲۶ و ۳۶ برجام تجدیدنظر کند.

گزارش ۲

تصمیم ابوظبی برای کاهش نیرو در یمن

امارات با هشدارهای انصارالله عقب نشست

امارات که یکی از نیروهای اصلی ائتلاف عربی در جنگ یمن است، پس از گذشت پنج سال از حملات بی‌نتیجه به ملت بی‌دفاع یمن سعی دارد نیروهای نظامی خود در یمن را کاهش دهد. اقدامی که پس از حملات پی‌درپی انصارالله به خاک عربستان سعودی و تهدید به حملات مشابه در امارات انجام شده است.

در شرایطی که امارات همواره تلاش می‌کرد تا رهبری ائتلاف عربی علیه یمن را در دست بگیرد، اخیراً از مواضع جاه‌طلبانه خود عقب‌نشینی کرده و تلاش دارد نقش خود در بحران یمن را کاهش دهد. رویترز روز جمعه به نقل از چهار دیپلمات اروپایی نوشت: «امارات بخشی از نیروهای خود در بندر جنوبی عدن و سواحل غربی یمن را خارج کرده است.» منابع دیپلمات می‌گویند حاکمیت ابوظبی ترجیح می‌دهد با افزایش تنش منطقه میان ایران و امریکا بیشتر نیروهای نظامی و تجهیزات را در اختیار خود داشته باشد. در هفته‌های گذشته عواملی مانند آتش گرفتن دو تانکر نفتکش در دریای عمان و سقوط یک پهپاد نظامی امریکا، وضعیت خلیج فارس را متشنج کرده است. در همین رابطه یک مقام اماراتی که نامش فاش نشد به رویترز گفت که خروج بخشی از نیروهای امارات از یمن حقیقت دارد. با این حال، این مقام اماراتی افزود: «ما همچنان متعهد به حضور در ائتلاف عربی در جنگ یمن هستیم و صحنه نبرد را هرگز خالی نخواهیم کرد.» رویترز در ادامه نوشته است: «منابع خبری هیچ جزئیاتی از تعداد افراد کاهش یافته و نقل و انتقال‌های صورت گرفته ارائه نمی‌کنند و همچنان معلوم نیست که این جابه‌جایی‌ها در داخل یا خارج یمن صورت گرفته است.» این مسئول اماراتی در پاسخ به اینکه آیا تنش با ایران دلیل تحرکات اخیر امارات در یمن است، عنوان کرد: «این تصمیم بیشتر به توقف درگیری‌های در بندر الحدیده مربوط است و این پیشرفتی عادی است، امارات از تلاش‌های سازمان ملل برای توافقنامه الحدیده به عنوان مقدمه‌ای برای انجام مذاکرات جهت پایان جنگ حمایت می‌کند.» این خبر در حالی منتشر شده که روزنامه رأی الیوم در گزارشی نوشته بود، امارات درصدد خروج تدریجی از جنگ یمن است. در این گزارش آمده بود: «جنبش انصارالله تصمیم خود برای هدف قرار دادن امارات را به تعویق انداخته؛ چراکه اطلاعاتی به آنها رسیده مبنی بر اینکه امارات قصد دارد رویکرد خود را تغییر دهد و طی مراحلی از یمن خارج شود.»

هرچند مقامات اماراتی دلیل اصلی کاهش نقش خود در یمن را به تنش‌های اخیر ایران و امریکا ربط می‌دهند، اما این اقدام ابوظبی پس از آن انجام شده که جنبش انصارالله یمن در هفته‌های اخیر به‌طور مستمر با حملات پهپادی موشکی فرودگاه‌های عربستان سعودی را مورد هدف قرار داده است. انصارالله همچنین هشدار داده که در آینده فرودگاه‌ها و مراکز حساس امارات را نیز مورد هدف قرار خواهد داد. توانایی موشکی و پهپادی انصارالله، متجاوزان به یمن را به چاره‌جویی انداخته است تا بتوانند با این حملات که روزانه شده است، مقابله کنند. انصارالله گفته است که به زودی از سلاح‌های جدید خود رونمایی خواهد کرد که هیچ‌یک از کشورهای منطقه آن را در اختیار ندارند. توانایی یمنی‌ها در ساخت موشک و پهپاد، سبب شده متجاوزان محاسبات خود درباره انصارالله را تغییر دهند. امارات که بخشی از اقتصاد خود را مدیون سرمایه‌گذاری‌های خارجی است از این واهمه دارد که در صورت حملات یمنی‌ها و احتمال تعطیلی فرودگاه‌هایش، سرمایه‌گذاران خارجی خاک این کشور را ترک کنند. پیشتر انصارالله حملاتی را به خاک امارات انجام داده بود که دستگاه‌های موشکی امارات در رهگیری آنها ناکام بودند. تلاش امارات برای خروج از یمن در حالی است که مقامات ابوظبی سعی داشتند در سال‌های اخیر با اشغال جنوب یمن، نفوذ خود در این منطقه را افزایش دهند و در کنار سعودی‌ها، نقش مهم‌تری در سیاست‌های منطقه‌ای ایفا کنند، اما حملات پنج ساله به مردم بی‌دفاع یمن، نتیجه‌ای برای اشغالگران در پی نداشته و این در حالی است که یمنی‌ها در بخش‌هایی از خاک عربستان نیز پیشروی کرده‌اند.

نگاه

هادی محمدی

آبنبات اینستکس برای حفظ برجام!

اگر بازی کلامی سه کشور اروپایی برای شناخت آنها در یک سال گذشته کافی نبود تا به خوبی درک کنیم که آنها هم بخشی از راهبرد امریکا هستند تا ایران را در برجام نگه دارند و امریکا با فشارهایش، شانس خود را برای به تسلیم وا داشتن ایران بیازماید، مواضع و رفت‌وآمدهای دو ماه اخیر آنها برای این برداشت کافی است. چه چیزی موجب شد تا اروپایی‌ها به تحرک واداشته شوند و با زبان تهدید و التماس باقی نگه داشتن ایران در برجام و یا ممانعت از گام‌های قانونی و تقابلی برای کاهش تعهدات برجامی از سوی ایران را دنبال کنند؟ تقریباً از نشست G7 بدین سو، مقامات سه کشور اروپایی به وضوح گفتند، خواسته‌های ترامپ برای افزودن موضوعات جدید به برجام و ابدی کردن محدودیت‌ها برای ایران را قبول دارند، ولی به جای خروج از برجام، توصیه بازی با زمان را داشتند تا موجب تحریک ایران نشوند. در دو ماه گذشته اجماع روی راهبرد مقاومت و گام‌های هوشمندانه تقابلی، ثمره‌ای روشن داشته و ترامپ را از جایگاه قلدری به حفاظت از سربازان خود در منطقه رانده و اروپا را دستپاچه کرده است تا به جای وعده اجرای تعهدات، اقدامی عملی را از خود نشان دهد. آنچه اروپا از ماه‌ها قبل در مورد اینستکس مطرح کرد، به جای تعهدات برجام برای عادی شدن مناسبات تجاری و بانکی ایران، یک ریل گذاری جدید و انحرافی و فریبکارانه است و هیچ ارتباطی با موضوع تحریم‌ها ندارد، بلکه یک سامانه برای موضوعات غیر تحریمی و با سقف مالی بسیار مضحک و شوخی‌وار که مکانیزم‌های آن قبل از اینکه برای ایران نفعی داشته باشد، در خدمت منافع اروپا و در مسیر راهبرد بزرگ غرب و امریکا در قبال ایران است.

این سامانه مالی که در نشست وین، شروع به کار آن را اعلام کردند، حتی چیزی کمتر از فرمول نفت در مقابل غذا و دارو است؛ چرا که اروپا خرید نفت از ایران را ممنوع کرده و فقط برای مکیدن و بیرون کشیدن بخشی از بنیه مالی ایران است که از منابع دیگر حاصل شده است. این درحالی است که مفاد برجام با همه اعوجاج و کاستی‌های محتوایی آن که مذاکره‌کننده ایرانی آن را نادیده گرفته و شرایط امروز را به‌وجود آورده، طرف‌های غربی را مسئول تسهیل مناسبات بانکی و تجاری با ایران می‌داند که باید خسارت‌های تجاری و مالی ایران در سال‌های گذشته و خسارت‌های ناشی از تحریم‌های ترامپ را بدان افزود و اروپا که شریک دزد در قافله برجام بوده، مسئول پاسخگویی به آن است. حال اگر این حجم از تعهدات را با آبنبات مسموم و کوچک اینستکس، بخواهند جایگزین کنند تا ایران از اقدامات خود در روزهای آینده جلوگیری کند، یکبار دیگر کلاه گشادی را خودمان بر سر گذاشته‌ایم. شورای امنیت ملی کشورمان مطالبه نفتی، بانکی و تجاری و نه در حجم و اندازه اینستکس، بلکه در اندازه و قواره‌ای که برجام تأکید کرده را باید ملاک ارزیابی رفتار عمل اروپا قرار دهد و با استمرار در گام‌های جدید تا زمانی که نتایج عملی و نه وعده‌های فریبکارانه روشن شود، مسیر سیاست‌های تعدیل تعهدات ایران در برجام ادامه یابد؛ چرا که همین اندازه عقب‌نشینی اروپایی‌ها هم به برکت مقاومت و تقابل به دست آمده، در کمین اقدامات تنبیهی ترامپ است و هیچ تضمینی برای کانال پیشنهادی اروپا وجود ندارد، که کمترین تأثیری روی حوزه‌های تحریمی و جبران خسارت و فشارهای امریکا به ایران ندارد.

اخبار کوتاه

■ روسیه: آماده تحویل اس ـ ۴۰۰ به ایران هستیم

سازمان فدرال همکاری‌های نظامی-فنی روسیه روز جمعه گفته که مسکو آماده تحویل سامانه پدافند هوایی اس- ۴۰۰ به ایران است، اما درخواستی از ایران در این خصوص دریافت نکرده است. یک نماینده دفتر مطبوعاتی این سازمان به خبرگزاری اسپوتنیک گفت: «ما برای رایزنی درخصوص تحویل سامانه پدافند هوایی اس- ۴۰۰، از جمله به ایران آماده هستیم، با توجه به اینکه تحویل این تجهیزات مشمول محدودیت‌های معین‌شده در قطعنامه شورای امنیت سازمان ملل متحد، مصوب ۲۰ جولای ۲۰۱۵ نیست.» این نماینده تصریح کرد: هنوز برای دریافت این سامانه درخواست رسمی از سوی ایران تحویل روسیه نشده است. پیشتر یوری بوریسف، معاون نخست‌وزیر روسیه نیز گفته بود که تهران تقاضایی برای خرید سامانه دفاع هوایی اس-۴۰۰ به مسکو ارائه نکرده است.

■ تل آویو برای مقابله با مقاومت، تیپ هوشمند تشکیل می‌دهد

ارتش صهیونیستی قصد دارد یک تیپ نظامی با دارابودن اطلاعات نظامی خاص و با هدف مقابله با گروه‌های مقاومت تشکیل دهد. آویو کوخاوی، رئیس ستاد مشترک ارتش صهیونیستی روز جمعه به همراه عده دیگری از فرماندهان ارتش این رژیم در کارگاه آموزشی «تیپ هوشمند» شرکت کردند. به نوشته شبکه المیادین، این کارگاه در مقر تیپ «عتصیون» در کرانه باختری برگزار شد و شامل سخنرانی‌ها و توضیحاتی درخصوص تشکیل یک تیپ «هوشمند» با هدف افزایش توانایی نیروهای زمینی بود. یکی از سخنرانان که اشاره‌ای به نام او نشده، گفت: این امکان وجود دارد تا اطلاعات میدانی در کمترین زمان ممکن از منابع اطلاعاتی به تیپ هوشمند برسد. اطلاعات نظامی ارتش، بخش ارتباطات و تکنولوژی و پشتیبانی لجستیکی در ارتش صهیونیستی مسئول پشتیبانی و حمایت از این تیپ به اصطلاح هوشمند را بر عهده دارند.

■ سیاستمدار مخالف اردوغان به اتهام اهانت محاکمه می‌شود

جانان خفتانچی‌اوغلو، یکی از سیاستمداران مخالف دولت ترکیه به اتهام توهین و اهانت به رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهور این کشور به دادگاه فراخوانده شده است. به گزارش بی‌بی‌سی خانم خفتانچی‌اوغلو، رهبر حزب مخالف جمهوریخواه خلق در استانبول است. این حزب اخیراً توانسته به پیروزی چشمگیری در انتخابات شهرداری در این شهر مهم ترکیه دست یابد. در صورتی که خانم خفتانچی‌اوغلو در دادگاه محکوم شود، می‌تواند با مجازات حبس تا ۱۷ سال روبه‌رو شود. روز جمعه صدها نفر در دادگاه حضور یافتند تا حمایت خود را از این سیاستمدار ارشد مخالف دولت نشان دهند.

■ اردوغان: در تحویل اس - ۴۰۰ هیچ‌گونه تأخیری رخ نداده است

رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهور ترکیه در دیدار با ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه در حاشیه اجلاس سران گروه ۲۰ در اوساکا اعلام کرد، در روند تحویل سامانه موشکی دفاع هوایی اس -۴۰۰ به ترکیه هیچ‌گونه تأخیری رخ نداده است. به گزارش اسپوتنیک، اردوغان گفت: توافق وی با پوتین درباره تحویل اس -۴۰۰ به ترکیه اجرای می‌شود. پیشتر آلکساندر میخییف، مدیر کل شرکت «روس آبارون اکسپورت» روسیه اطلاع داده بود که اولین سامانه‌های اس -۴۰۰ در ماه ژوئیه امسال به ترکیه رسانده خواهند شد. روابط آنکارا با واشینگتن در ماه‌های گذشته بر سر تصمیم ترکیه برای خرید اس -۴۰۰ روسیه بار دیگر رو به تیرگی گذاشته است.

■ نیروی هوایی انگلیس در بدترین شرایط است

یک روزنامه انگلیسی در گزارشی نوشته است که نیروی هوایی انگلیس ۴۳ درصد از تعداد جنگنده‌های خود را که در سال ۲۰۰۷ به ۲۱۰ فروند می‌رسید، از دست داده است. به نوشته دیلی میل، نیروی هوایی انگلیس از زمان تأسیسش در دوران جنگ جهانی اول، هیچ زمانی تا این حد کوچک نبوده است. پس از خروج آخرین جنگنده‌های «تورنادو» در سال گذشته از ناوگان هوایی انگلیس، ۱۷ فروند از جنگنده‌های قدیمی «لایتنینگ» وارد ناوگان «واکنش سریع» شدند و این جنگنده «اینگلیش الکتریک لایتنینگ» در سال ۱۹۸۸ بازنشسته شده است. بنابراین، طبق این گزارش نیروی هوایی انگلیس که در طول ده‌ها سال یکی از بزرگ‌ترین ناوگان هوایی را از آن خود داشت و در طول شش سال جنگ جهانی دوم توانسته بود با تولید ۳۵ هزار فروند جنگنده «سوپرمارین اسپیت‌فایر» و «هاوکر هاریکن» آسمان اروپا را در اختیار خود داشته باشد؛ اکنون فصل آخر خود را تجربه می‌کند.